

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič à Din 2.—, do 100 vrst 2.50 Din, večji inzerati petič vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. «Slovenski Narod» velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Upravništvo: Knafljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Odpis davkov pri elementarnih katastrofah

Finančni odbor je danes sprejel uredbo, ki izpopolnjuje predpise novega davčnega zakona glede odpisa davkov ob elementarnih nesrečah

— Beograd, 12. novembra. Danes dopoldne se je vršila plenarna seja finančnega odbora. Prva točka dnevnega reda je bila izvolitev odbora za prošnje in pritožbe, ki se je vršila po dogovorjenem ključu vladnih strank.

Takoj nato je sledila razprava o drugi točki dnevnega reda: uredba o odpisu davkov pri elementarnih katastrofah. Uredba temelji na členu 11. in 12. zakona o izenačenju neposrednih davkov. Državni podtajnik finančnega ministrstva Dušan Letica je podal kratak esopze, v katerem je v glavnem naglašal:

«Uredba predvideva dvoje vrst nesreč, ki prihajajo v poštev pri odpisu davkov. V prvo kategorijo, ki jo ureja ta naredba, spadajo nesreče, ki imajo za posledico uničenje posevkov. Druga kategorija se nanaša na nesreče, ki zadevajo ne samo posevke, marveč tudi zemljišča.

Uredba določa, da se odpisejo davki le v slučajih, kjer je ugotovljeno, da je uničenega najmanj ena četrtina plodu.

Med elementarne nesreče se prištevajo ogenj, voda, toča, poljske miši in kužne bolezni bilk. V kolikor je upoštevati tudi razne druge nezgode, ki jih v zakonu ni mogoče navesti podrobno, odloča ocenjevalna komisija od slučaja do slučaja.

Odpis davkov pa se priznava le v slučajih, če dotični posestnik nesreče ni zakrivil z lastno malomarnostjo, kakor n. pr. z opuščanjem škropljenja vinogradov proti peronosperi itd. Uredba vsebuje podrobne določbe glede postopanja v slučaju nesreč. Ocenjevanje škode vrši posebna komisija, v kateri so zastopniki davčnega urada, sreskega poglavarstva in pristojnega oblastnega odbora.

V debati je zemljoradnik Vujić protestiral proti temu, da skuša vlada ta-

ko važne uredbe in zakone spraviti pod streho brez temeljitega proučevanja. Zahteval je izpopolnitve uredbe v toliko, da imej v ocenjevalni komisiji vsaka občina najmanj po dva zastopnika, da se na ta način izogne pristranskemu ocenjevanju. Izrazil je namreč bojazn, da se bo tudi pri odpisu davkov vršila strankarska korupcija in da bodo razni režimski agitatorji zlorabljali davčne olajšave v partizanske svrhe. Vlada večina je predloge zemljoradnikov odklonila in sprejela uredbo nespremenjeno.

Tretja točka dnevnega reda je bila razprava o uredbi glede selitvenih stroškov in dnevnih državnih uradnikov. Ker pa je bila ta uredba šele v zadnjem trenutku razdeljena med člane finančnega odbora in je zato niso mogli proučiti, je bila razprava o tej uredbi odgojena in seja zaključena. Prihodnja seja bo jutri popoldne.

Samostojnim demokratom!

Strankin dan se bo vršil letos v celi državi v nedeljo 9. decembra. Ta dan posveto naši prijatelji zbiranju prispevkov za strankin fond SDS.

Bolj nego kadarkoli poprej je nam potrebna gmočna podpora vseh naših prijateljev. V mučni in težki borbi, ki jo vodimo z neprijatelji demokracije v obrambo temeljnih človeških pravic, za svobodo, enakost in enakopravnost proti tlačiteljem in nasilnikom, so ogrožena pravim narodnim predstavnikom celo gola življenja.

Nasilniški režim hoče zdaj z odvzetjem poslaniških dnevnih zadetih ne samo rodbine narodnih poslancev, marveč hoče vzeti stranki tudi gmočna sredstva za borbo.

Naša stranka se je vedno vzdrževala samo s požrtvovalnostjo in samozatajevanjem najsišjih plasti svojih članov in zato nas naši sovražniki nikoli ne bodo mogli uničiti.

Pozivam vse naše prijatelje, da dne 9. decembra store svojo dolžnost. Za-

htevam odkrito od njih, da doprinesejo žrtve, pa naj jim bo še tako težko, kajti brez žrtve ni zmage.

Vsi naši prijatelji morajo vedeti, da je nam njihova pomoč potrebna bolj, nego kadarkoli doslej. Kdor v teh usodnih časih ne stori svoje dolžnosti, ne more veljati za našega iskrenega in zvestega prijatelja. Ne sme biti nobenega našega prijatelja, ki bi ne prispeval v strankin fond, četudi minimalen znesek.

Pozivam vse krajevne strankine odbore, naj takoj skličejo seje in se domeni o organizaciji strankinega dneva. Način organizacije prepuščam njihovim sklepom po krajevnih razmerah. Vse nabrane prispevke je treba poslati glavnemu tajništvu SDS, Beograd, Milsarska 4. a.

Samostojni demokrati, pomnite, da brez žrtve in vaše pomoči ni končne zmage. Storit 9. decembra svojo dolžnost!

Predsednik SDS Svetozar Pribičević.

Borba oblastnega odbora proti alkoholu

SLS brani neomejen alkoholni konzum iz trošarine proste žganjkuhe. — Zakaj «Sveta vojska» ne udari proti pravemu škodljivcu slovenskega ljudstva. — Primer krščanske odkritosrčnosti.

Iz gospodarskih krogov smo dobili naslednji dopis:

Slovensko vinogradništvo s trepetom opazuje carinsko in trgovinsko politiko posleđnjih vlad. Nova trgovinska pogodba z Grčijo je odprla na stečaj vrata grškim vinom v našo državo, tako da sme vinska produkcija v naši državi pričakovati prav črne dni. Slovensko vinogradništvo je razen tega še prav posebno zadeto od železniške tarifne politike, ki favorizira prevoz ceneših dalmatinskih vin v Slovenijo. Trgovinski pogodbi z Grčijo se bo sedaj pridružila še trgovinska pogodba s Francijo. Zopet bodo znižane doseđanje uvozne carine za inozemska vina. Vrata se bodo v drugič odprla na stečaj. Po pogodbi, ki jo imamo z Italijo, pa moramo tudi Italiji dovoliti enake maksimalne ugodnosti, kakor jih sklepamo z drugimi državami. Vsled tega so tudi na to stran že sedaj vrata odprta in se bodo še bolj po pogodbi s Francijo.

K temu je treba še dodati raznovrstne vremenske nezgode in druge kalamitete, tako da ni težko izračunati, da se kapital in delo in riziko, ki je investiran v slovenskem vinogradništvu, niti z daleka ne obrestuje po obrestnih postavkah, ki so sicer na denarnem tržišču merodajne. Poskusne kalkulacije so ugovarile, da dosega rentabilneta komaj 1 do 2 %.

Povdariti je treba nadalje, da je kljub temu slovensko vinogradništvo važna panoga slovenskega kmetovalstva in da predstavlja tako rekoč zadnji ostanek še aktivne kmetovalske stroke v Sloveniji.

Z ozirom na to dejstvo bi bilo pač na mestu, da stori državna oblast v Beogradu napram slovenskemu kmetovalstvu svojo dolžnost. Na vladi je Slovenec in predsednik SLS, ki pravi, da je kmečka stranka. Žal pa do danes ne moremo beležiti niti najmanjšega uspeha te stranke z vladnega mesta za slovensko kmetovalstvo. Pač je vlada letos dala večje število milijonov za povzdigo vinogradništva v južni Srbiji, Hercegovini in v južni Dalmaciji. Slovenija je ostala brez bližje.

Zato bi pa bilo na mestu, da vsaj obe slovenski oblastni samoupravi storita nekaj za povzdigo vinogradništva. Najvažnejši faktor v tem pogledu je pač konzum. Tu ne pomaga nobeno drugo utemeljevanje, a proti vinu se tudi iz verskih razlogov ne da nastopati. Zato moramo tembolj grajati obe oblastni samoupravi, ki sta glavne vire svojih dohodkov našli v obdavčenju vinskih pridelkov. To obdavčitev utemeljuje oboja oblastna odbora s tem, da je treba v Sloveniji obremeniti prekomerni konzum alkohola.

Ta izgovor in ta utemeljitev protialkoholnega boja je docela iz trte izvita in brez podlage.

Pravo alkoholno poplavo je treba iskati v trošarini prosti žganjkuhi. Tu se naš narod zastruplja do korenin. Tu leži glavni vir alkoholizma v Slovenji. Ko bi objektivna statistika objavila podatke o žganju, ki se popije iz take trošarine proste žganjkuhe, bi slovenska javnost stala pred tako gorostasniimi številkami, da bi se ljudem lasje jezili.

Vprašamo oboja klerikalna oblastna odbora: Ali vam je res do zatiranja alkoholizma v Sloveniji? Vi sami pravite, da uvažate oblastne trošarine na alkoholne pijače, ker hočete zatirati alkoholizem. Zakaj pa ne omejujete tam, kjer je najbolj na delu, to je pri trošarini prosti žganjkuhi?

Zakaj ne posegajte po trošarinah in takšah na to žganjkuho, zakaj jo ne omejujete ali pa odpravite, kakor je že bila odpravljena v Avstriji, predno je naša država razširila tozadevni srbski zakon iz Srbije v naše kraje?

Iz zgornjega je jasno razvidno, da je klerikalna geslo o antialkoholizmu in o prohibiciji alkohola le humberg, da pa je udarec s trošarinami na vino namenjen predvsem vinogradništvu in konzumu po mestih, torej malemu uradništvu, delavcu, obrtniku, meščanu in tržanju sploh.

Kje je «Sveta vojska», da ne vidi tega kapitalnega dejstva?

Vinogradnik, Ptui.

Četvorna koalicija in sporazum s KDK

Polovičarski odgovor dr. Korošca inž. Savčiću. — Vladne stranke so za sporazum, toda samo, če lahko še nadalje ostanejo na krmilu.

Beograd, 12. novembra. Včeraj dopoldne se je vršil že dolgo pričakovani sestanek med Milošem Savčićem in dr. Korošcem, na katerem je dr. Korošec v imenu četvorne koalicije pojasnil ing. Savčiću stališče vlade glede sporazuma s KDK. V komunikatu, ki ga je izdalo vladno predsedstvo, se naglašalo, da je dr. Korošec sporočil ing. Savčiću, da so vse vladne stranke za sporazum, ki bi dovedel do ojačenja države. Novinarji so se obrnili za podrobnejša pojasnila na g. Savčića, ki pa je bil zelo rezerviran in je odklonil vsako izjavo. Pač pa se je v krogih vlade, ki so o razgovoru med dr. Korošcem in Savčićem dobro poučeni, naglašalo, da je dr. Korošec podrobno obrazložil stališče in pogoje četvorne koalicije za sporazum v KDK. Povdarja pa se, da je s tem končana šele prva etapa Savčićeve misije in da bo Savčić nadaljeval svoje akcije.

Z dejstva, da dr. Korošec ni mogel precizirati stališča vladnih strank glede revizije ustave, sklepa, da četvorna koalicija še vedno odklanja revizijo ustave v smislu zahtev KDK. V kolikor je mogoče doznati, zastopajo vladne stranke stališče, ki ga je orisal v svojem govoru na konferenci demokratske stranke Ljuba Davidovića, v katerem se je zavzemal za ustanovitev velikih samoupravnih edinic. V političnih krogih smatrajo to za dokaz, da šefi četvorne koalicije apriori odklanjajo pogoje KDK za rešitev spora med Beogradom in Zagrebom.

Kar se tiče razpusta Narodne skupščine so, kakor se zatrjuje, šefi vladnih strank na to zahtevo pristali, vendar pa pod gotovimi pogoji. Razpust naj bi se izvršil sporazumno, da bi ne izgledalo, kakor da je četvorna koalicija kapitulirala pred KDK. Sedanja vlada se tudi odločno protivi predlogu KDK, naj bi volitve izvedla nevtralna vlada. Rešimovci se zopet postavljajo na takozvano »parlamentarno« stališče in predlagajo, naj se Narodna skupščina razpusti šele potem, ko bo dosežen sporazum za sestavo koncentracijske vlade ob sodelovanju sedanje koalicije in KDK.

Vsa ostala vprašanja, zlasti pa vprašanje revizije ustave, naj bi se začelo reševati šele po sestanku nove skupščine, ki bi naj pripravila vse potrebno za delo ustavotvorne skupščine.

Značilno je, da si niti dr. Korošec, ki se v Sloveniji tako rad trka na svoj avtonomistični program, ni upal dati Savčiću jasnega odgovora glede stališča slovenskih klerikalcev v vprašanju revizije ustave. Zatrjuje se, da mu je Vujićevič to strogo zabranil, ker tudi radikali nočejo o tem ničesar slišati.

Kraljeve izjave o premirju leta 1928

V Parizu je podal kralj zanimive izjave o dogodkih tik pred premirjem. — Nameravani prodor preko Madžarske in Češkoslovaške proti Bavarski. — Briandove zasluge za zmago na Balkanu.

— Pariz, 12. novembra. »Matin« objavlja zanimiv razgovor znanega francoskega novinarja Sauerweina z našim kraljem povodom obletnice svetovnega premirja.

»So ljudje,« pravi Sauerwein v uvodu, »ki jim je borba glavni cilj njihovega življenja, glavni element njihovega značaja. Tak moč je kralj Aleksander. Ko je polnih šest let prebil v vojni kot zapovednik svojih čet, se lahko reče, da je svoje življenje kot vladar prebil ali v nemirnih časih miru ali pa v pravi vojni. Mlademu kralju je skoraj vsak dan prinašal težave in množestvelne politične probleme, ki bi bili gotovo tudi za stare in izkušene vladarje neresljivi. S svojo ostro sodbo in z velikim požrtvovalnim patriotizmom rešuje vsakdanje skrbi, da mu drugi dan prinaša še večje. Nikdar pa mu ni prišlo življenje večjih skrbi, kakor mu jih je rodil nesrečni 20. junij. Sedaj se bo zopet vrnil v Beograd, da nadaljuje življenje dela.«

V razgovoru o diplomatskih dogodkih je Sauerwein spomnil kralja tudi na obletnico premirja. Kralj Aleksander se zelo točno spominja posameznih dogodkov in je med drugim omenil tudi zanimive, doslej več ali manj neznane podrobnosti dogodkov tik pred sklenitvijo premirja. Med drugimi je izjavil:

»S Franchetom d'Espereyem smo izdelali načrt o nadaljnjem prodiranju naših čet. Prodor naj bi se gibal preko Madžarske in Češkoslovaške do Bavarske. Se danes sem globoko uverjen, da so bili maršalovi načrti nenavadno modri in njegov pogled bistre ter da bi se bili izognili številnim težkočam, ki so se pojavile po vojni, če bi ne bil vrhovni zavezniški svet zabranil izvedbo tega načrta.«

O pomenu makedonske fronte je kralj izjavil: »Glavna zasluga za to, da je bila naša zmaga v makedonskih gorah tako velika in da je podprla na bojnem polju delo diplomatov, pripada ministru Briand. Po neuspehu pri Dardanelah je z odločnostjo in dalekovidnostjo predlagal generalnim štabom zaveznikov vojno na bližnjem vzhodu. Naglasiti pa moram, da se z ginjenostjo spominjam 11. novembra in da bi brez vaših generalov in vaših vojakov nikdar ne bili porazili koaliranih sovražnikov na vzhodu. Bila je prva zmaga po dolgem času. Brez Brianda bi ne bilo ne vojne ne zmage na Balkanu.«

Bruselj, 12. nov. (be). Belgijsko časopisje predvideva zaradi delovanja Plamcev in vprašanja amnestije vojnih dezertirjev ministrsko krizo.

Subotiški demokrati prestopili v KDK

Subotica, 12. novembra. Cela organizacija Davidovićeve stranke v Subotici pod vodstvom predsednika Vukovića v KDK. Ta organizacija je ena najjačjih organizacij demokratske stranke in njeni člani so bili večinoma bunjevski Hrvati. Predsednik Vuković je poslal predsedniku demokratske stranke Ljubi Davidoviću naslednje pismo: »Obveščam vas, da organizacija v drugem okrožju pod vodstvom Vukovića izstopa z vsemi člani iz demokratske stranke, pristopi v mestno organizacijo HSS in se priključi pravični borbi KDK«. — Vuković.

Pomen zmage kmetijske stranke v Rumuniji

Split, 12. novembra. Včeraj ob 8. je prišel semkaj iz Zagreba z brzovlakom posl Josip Predavec, ki so ga na kolodvoru sprejeli pristaji KDK ter ga v sprevedu pod hrvaško zastavo spremili v mesto. S terase gledališče restavracije se je poslanec Predavec množici zahvalil za prisrčen sprejem. Ob pol 10. dopoldne bi se imel vršiti shod pod milim nebom, ker pa ga je policija prepreževala, se je zborovanje vršilo v dvorani gledališke restavracije. Zbralo se je kakih tri tisoč ljudi. Na shodu je posl. Predavec povdaril, da se sedaj ne more več voditi sporazumaška politika kakor nekdaj. Omenil je tudi, da je bilo v Pragi na kongresu kmetijskih strank iz Češkoslovaške, Rumunije, Poljske in Jugoslavije sklenjeno, da ima v slučaju, ako pride katera izmed teh kmetijskih strank na vladno, smatrati za svojo dolžnost moralno podpirati kmetijske stranke v drugih državah. Zato je važno, da je v Rumuniji narodna kmetijska stranka prevzela vladno.

Velika železniška nesreča v Nemčiji

Frankfurt, 12. nov. Včeraj se je dogodila tukaj velika železniška nesreča. Število žrtve še ni znano. Pod ruševinami so dosedaj našli dva mrtva.

Žrebanje drž. razredne loterije

— Beograd, 12. novembra. Pri današnjem žrebanju državne razredne loterije so bili izžrebani sledeči dobijci:

50.000 Din št. 1.809.
30.000 Din št. 74.162
20.000 Din št. 86.139
10.000 Din št. 28.344
4000 Din št. 44.550, 60.296.
2000 Din št. 2708, 3655, 6214, 7419, 13.981, 16.256, 18.385, 18.500, 20.003, 20.585, 25.710, 26.048, 26.857, 31.435, 32.220, 42.074, 47.377, 48.037, 48.583, 50.160, 53.164, 53.510, 55.096, 57.648, 59.679, 60.115, 61.396, 62.966, 65.880, 75.245, 80.391, 86.713, 93.266, 96.558, 100.978, 104.660, 104.813, 105.363, 108.673, 115.670, 117.299, 120.165, 122.487, 123.620.

Ne pozabite na koncert pevskega društva „Ljubljanski Zvon“ — drevi ob osmih v Unionu!

Vstopnice v Matični knjigarni in eno uro pred začetkom koncerta pri blagajni v „Unionu“.

Iz policijske kronike

Martinova nedelja je bila precej živahna, mestoma burna. Mošt je precej razvnel duhove in na policiji je bilo danes zabeleženih več pretepotov in rabuk, obenem pa tudi krvav dogodek, ki se je odigral sinoči na Dunajski cesti.

Sinoči okoli 12.30 je bila stražnica 1. obveščena, da leži na križišču Dunajske ceste in Linhartove ulice neki možki. Na omenjeni kraj sta odšla takoj dva stražnika. Na kup gramozov tik ob cesti sta našla nezaveštnega možkega. Glavo je imel zarito v blato, na desni rami in na vratu sta mu zevali dve globoki rani, iz katerih mu je tekla kri. Ranjenca sta stražnika pobrala in telefonično obvestila rešilno postajo. Kmalu je bil neznanec, ki je bil še vedno nezavešten, prepeljan z rešilnim vozom v bolnico.

Stražnika sta poizvedovala za storilci. Dognala sta, da sta neznanca napadla dva možka, ki sta bila kmalu izsledena v stanovanju g. Majcena v Linhartovi ulici. Bila sta to delavca Ivan Z. in Anton T. Oba sta sicer pri zaslišanju zanikala svojo krivdo, toda izdali so ju krvavi madeži in temne lise na oblekah. Zato sta bila prepeljana na policijo, kjer sta bila danes zaslišana. Policija je medtem tudi ugotovila ranjen-

čev identiteto. Gre za hlapca Antona Zoreta, rojenega leta 1898. v Stopniku pri Vranskem. V bolnici se je zavedel šele danes dopoldne. Njegove poškodbe sicer niso smrtno, vendar pa so zelo nevarne.

Sinoči in danes jutraj je policija aretirala več dijakov - akademikov, ki so po mestu lepili lepake Jugoslovenske Matice, vsobajoče proteste in obtožbe proti nasilnemu fašistovskemu režimu, ki tlačijo Slovence v zasedenem ozemlju. Dijaki so bili na policiji zaslišani, potem pa večinoma izpušeni. Policija je zaplenila in potrgala vse letake in plakate.

Borzna poročila.

Devize: Amsterdam 0—22.865, Berlin 13.545—13.575 (13.56), Bruselj 0—7.9132, Budimpešta 9.905—9935 (9.92), Curih 1094.10—1097.10 (1095.60), Dunaj 7.9902—8.0202 (8.00052), London 275.70—276.50 (276.10).

ZAGREBSKA BORZA

Devize: Dunaj 800.12 Berlin 13.56 Budimpešta 9.92 London 276.10 Milan 298.20 Newyork 56.94 Pariz 222.40 Praga 168.77

INOZEMSKA BORZE

Curih: Beograd 91.275 Dunaj 73.05 Budimpešta 90.60 Berlin 123.70 Praga 15.40 Milan 27.21 Pariz 20.295 London 25.195

Javno zborovanje v Unionu

AKADEMSKA OMLADINA sklicuje za danes, 12. t. m. na dan obletnice pogodbe v Rapallu javno zborovanje ob 6. zvečer v Unionu.

Državljan! Udeležite se zbora, da dokažemo našo enotnost in odločnost, da vztrajamo do konca v borbi za življenske interese našega naroda!

Dnevne vesti.

— Visoko odlikovanje borcev za naše osvoboditve. V soboto je položil českoslovaški poslanik na našem dvoru Jan Šeba na grob neznane vojaka na Avali v Beogradu zlat vojni križec kot najvišje odlikovanje českoslovaške republike, s katerim se odlikujejo naši borci, ki so se udeležili borbe za osvoboditve. Českoslovaški poslanik je imel daljši govor, v katerem je naglašal, da se Českoslovaška ob 10-letnici ustanovitve s hvalečnostjo spominja tudi onih sinov bratskega naroda, ki so položili svoje življenje na oltar svobode slovaških narodov. Pijetno svečanost je zaključila častna stotinja s salvo.

— Za českoslovaške šole v Jugoslaviji. Naše prosvetno ministrstvo je dalo vsem českoslovaškim šolam, znanstvenim zavodom, knjižnicam in muzejem brezplačno mnogo knjig in učnih pripomočkov.

— V naše državljanstvo so sprejeti poselniki iz St. Ilje Karel Bartl, trgovec iz Lajtersberga Slavoljub Milostnik, strugar iz Celja Jožef Semolič, železničar iz Ptuja Konrad Vrdolovec, tiskar iz Gornje Radgone Janko Sušec, učitelj iz Šolskega Cirkovca Franc Kramer in učiteljica iz Šumberka Ivana Knap.

— Iz »Službenih Novin«. »Službene Novine« št. 263 z dne 10. t. m. objavljajo zakon o trgovinski in pomorski pogodbi med kraljevino SHS in grško republiko, sklenjen 2. novembra 1927 v Atenah.

— Javna zahvala. Vsem poedincem, društvom in novinarjem, ki so se me ob 80-letnici spomnili, se prisojnim zahvaljujem. Želeč vsem vse najboljše želim obenem, da bi se naša država urenila na temelju pravičnosti, zakonitosti in enakopravnosti vseh treh plemen ter bratske ljubezni in medsebojnega razumevanja, da bi se tako uveljavila in osvobodila naše zaslužene brate v sosednjih državah. — V Kastvu, 6. novembra 1928. Prof. Vjekoslav Spinič.

— Zenitev častnikov. Vojno ministrstvo je dovolilo ženitvenim majorju Matiji Prebegu s hčerko upokojenega železniškega uradnika iz Ljubljane Hermenegildo Klenha, artiljerijskemu poročniku Franju Tušarju s hčerko upokojenega uradnika iz Beograda Ljubico Maksimovič, konjeničnemu podporočniku Dragotinu Penavi s hčerko pisarniškega ravnatelja iz Maribora Marico Planišnik, inženjerskemu poročniku Ivanu Spaleku s hčerko ljubljanskega trgovca Valentina Urbančiča in zrakoplovnemu kapitanu I. klase Vladimirju Šandorju s hčerko bivšega ravnatelja papirnice v Medvodah Antona Lapajnetu.

— Zanimanje Amerike za Jugoslavijo. Eno največjih in najbolj organiziranih ameriških tujkoprometnih agencij »America Express Company« se je začela zadnje čase zelo zanimati za tujkoprometne razmere v naši državi. Ta tujkoprometna ustanova, ki je že stopila v stik z enim najaktivnejših naših tujkoprometnih uradov, ima v svetovnih mestih 60 podružnic. Z njenim sodelovanjem bi se lahko naš tujski promet zelo razvil.

— Novi upravnik Belja. Finančni minister je podpisal odlok, s katerim je imenovan za novega upravnika državnega poslastva Belje bivši somborski veliki župan dr. Kosta Bugarski. Demokrati so nezadovoljni, ker je dr. Bugarski radikal.

— Vodna centrala v Tacnu s 120 k. s. bo v doglednem času povečana na 1200 k. s. in več. Jez je napravljen z levega brega na desni breg Save, zatvornice so tudi že gotove, zdaj je v delu poslopje, kamor pridejo turbine. Vsa zidarska in betonska dela izvršuje stavbno podjetje Obnova, delo sama pa vodi g. ing. St. Peruzzi. Jisno je, da bo nova centrala preskrbovala vse okoliške vasi z moderno električno razsvetljavo in pogonsko silo za razne obrti in pa za domača gospodarska dela.

— Delni solčni mrk. Danes tik pred 8. uro jutraj je nastal delni solčni mrk, ki se je tudi pri nas zelo lepo videl, ker je nebo zakrivala redka megla, skozi katero so se zelo razločno tudi s prostim očesom videli vse faze tega zanimivega nebesnega pojava. Lumina senca je zakrivala približno 32% solnične površine. V vzhodnih krajih Evrope so videli solnce bolj zakrito. V Sibiriji severno od Tomska se je videl solčni mrk mnogo lepše, kajti tam je lumina senca zakrivala 81% solnične površine. Solčni mrk je trajal nad dve uri. Navadno opazujemo solčni mrk skozi zakajeno steklo, ker solnce tako močno svetli, da ga s prostim očesom ne moremo gledati, četudi nastane delni mrk. Danes pa steklo ni bilo potrebno, ker ga je nadomestovala megla.

— Dukičev »Magarac« v prevodih. Znano delo Ante Dukiča »Iz dnevnika jednega magarca«, o katerem smo pred leti obširneje poročali, je izšlo te dni v založništvu »Slovenskega Vychodu« v Košicah v slovaškem prevodu prof. dr. Vojteha Mierke, ki je že poprej z radiopredavanjem seznanil českoslovaško javnost s tem delom in pisateljem Dukičem. Prevod, ki je izšel pod naslovom »Samarove zapiski«, se dobi tudi v zagrebških knjigarnah in stane 40 Din. Knjiga je zelo lepo opremljena, posrečena je osobito naslova slika, predstavljajoča osla, ki piše dnevnik. Dukičovo delo se prevaža tudi v italijansko pod naslovom »L'asino filosofo«.

— Dihur namesto ženina v past. Manica Komarova nas je prosila, da popravimo

razgovor našega urednika z njo. Manica ni nastavila sama pasti, da bi ušla ženina, ampak je samo spisalala burko te vsebine. Vendar pa privoščijo veselje vsem, ki so se čez nedeljo nasmejali na njen račun zaradi tega nespornostnega med njo in našim urednikom.

— Slovenska Matica bo imela letošnji redni občni zbor v torek, dne 27. t. m. ob 20. uri zvečer v društveni posvetovalnici z dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika o lanskem občnem zboru; 2. Poročilo odbora; 3. Izprememba čl. 4. alineja 3 in 4, ter čl. 15, alineja 2 društvenih pravil; višina povzornične in ustanovne ter veljavnosti odbojnih sklepov; 4. Skladnost. Društveniki bodo dobili še posebna vabila. — Odbor. 858-n

PRIZNANO
najboljša oblačila pri najnižjih cenah nudi renomirana trdka
J. Maček
Ljubljana, Aleksandrova c. 12.

— Vreme. Po dolgem jesenskem deževju smo imeli včeraj prvi dan brez dežja. Vremenska napoved pravi, da bo hladneje, vedro vreme, čež dan topleje in deloma oblačno. Tudi barometer kaže, da je jesenskega deževja za letošnjajr konec. Včeraj je bilo po vseh krajih naše države oblačno in megleno. Temperatura je povsod znatno padla. Danes jutraj je kazal barometer v Ljubljani 767 mm, temperatura je znašala 3 stopinje.

— Občni zbor Z. S. V. sestanek delegatov. Vsem bivilnim vojakom, zlasti našim podružnicam javljamo, da se vrši občni zbor zveze bivših vojakov iz svetovne vojne dne 9. decembra t. l. v lepem salonu tov. Rozmaza, p. d. pri Jernejcu, pričetek ob 9. uri. Može iz vojne, ki žele kakršnekoli poselitve, dobrodošli. Občni zbor se vrši po običajnem sporedu Glavnega odbora Z. S. V. v Ljubljani. 856-n

— Pri boleznih ledvic, mehurja in velikoga črevesa Vam olajša prirodna grenčica »Franz Josef« prebavo in povzroča redno lahko odvajanje prebavljenih snovi. Izpridevala bolnic potrjujejo, da je voda »Franz Josef« priporočljiva mladim in starim ljudem v nadaljnjo uporabo. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah. 26-T

— Nesreče in nesgođe. Zagar Peter Arnuš iz Spodnje Kokre je včeraj med delom padel pod žago in si desno roko težko poškodoval. — Poselnikovega sina, 10-letnega Franca Bobnarja iz Most pri Kamniku, je konj nevarno ugriznil v levo nogo in mu odtrgal cel kos mesa.

Plaške otroške in dekliške in dunajski krol nudi ceno — Kristofč-Bučar, Stari trg.

Prava kava živce uničuje

ŽIKA napravi jeklene

iz Ljubljane

—lj Rapallo! Danes zvečer ob 6. uri vsi k javnemu zborovanju v Unionu.

—lj Na današnjem zboru v »Unionu« govore: Dr. Rožič, za delavstvo g. Juvan Rudolf, dr. Ehrlich, dr. Marušič in zastopnik akademske omladine

—lj Poziv ljubljanskemu delavstvu! Narodna strokovna zveza poziva vse ljubljanske delavstvo, posebno pa člane NSZ, da se kar najpolnoštevilneje udeležijo spominke obletnice rapske pogodbe, ki se vrši v ponedeljek, dne 12. t. m. ob 6. uri zvečer v veliki dvorani hotela Union. Slovensko delavstvo, ki je posebno težko prizadeto z netunskimi konvencijami, ki daje možnost poplave italijanskega delavstva, ki je že in bo še prihitelo v našo državo in odjedalo kruha našemu domačemu delavstvu, je v prvi vrsti poklicano, da zavzame proti tej poplavi svoje stališče in izreče svoje ogorčenje proteste proti taki zmanjšanji politiki. Vsi zavedni domači delavci, posebno oni, ki so brez zaslužka in kruha, morajo priti polnoštevilno in močno dvigniti svoj glas proti nameram italijanskega fašizma. V ponedeljek vsi v Unionu na spominsko slavnost Rappala!

—lj Vse posetnike današnjega shoda ob 6. uri zvečer v Unionu najvišjeje prosimo, da vzdržijo v dvorani red in ne kače, ker se vrši po shodu naš koncert. Upoštevajte blagohotno! Odbor »Ljubl. Zvona«.

—lj Redek jubilej. Včeraj je v krogu svoje rodbine in znancev ter prijateljev praznovala ga. Marija Maurinova 80-letnico svojega rojstva še čila in zdrava na duhu in telesu. Čestitamo in še na mogoče letal!

—lj Poroča. Včeraj se je poročil v frančiškanski cerkvi g. Zvonko Blažević s gñ. Zorko Ložič. Obilo sreče!

—lj Zanemarjen hodnik. Desni hodnik od žel. prelaza proti Šiški se nahaja v takem stanju, da sega blato ob sedanjem deževnem vrenem malone do gleženj, čeprav je bil hodnik pred nedavnim časom reguliran. Hodnik je treba vsakokrat asfaltirati ali kakor drugače tlakovati, kajti sedanje stanje nikakor ne odganja vedno naraščajočemu

prometu, ki se radi slabih in nezadostnih prehodov vrši večinoma po tej strani. Če se ne motimo, morajo hišni poselniki itak napraviti primerne tlakovane hodnike ob svojem posestvu ob cesti, kar pač ne bi bilo pretežno breme za firme kot so Meden. Kopač in pivovarna Union, zlasti še, ker je vsled slabega hodnika najbolj prizadeto uslužbenstvo omenjenih podjetij. Mislimo, da bi se dala ta stvar vsekakor čimprej urediti v sporazumu z železniško direkcijo, omenjenimi firmami in mestno občino, saj tlak se bo prej ali slej moral itak napraviti.

—lj Čemu odlašanje? Minili so tedni in meseci, kar je umrl dr. Šavnik, ravnatelj ljubljanske poštnice hranilnice. Začasno vodi ta zavod višji uradnik iz ministrstva. Kakor čujemo, se poteza za ravnateljsko mesto več slovenskih uradnikov - strokovnjakov. Čas bi že bil, da se imenuje za ta važni denarni zavod nov direktor, ker začasno vodstvo ni ne uradu ne državi v prid.

POGOVORNIC
Premog, drva koks in oglje - »LURJA«

Viharnjeva cesta 4 - Gl. kolj., Kralja Petra trg 5 - MURKO

Štefica cesta 4 - Telefon šte. 2826

POGOVORNIC

—lj Razpis natečaja za najboljše izvedeno higijensko ureditev. Higijenski zavod kraljevine SHS v Ljubljani je podaljšal natečaj za najboljše izvedeno higijensko ureditev v kmetijski hiši oziroma okolici (kuhinja, jedilna shramba, spalna soba, vodnjak, stranišče z greznico, gnojnice itd.) končnoveljavno do 1. decembra 1928. Najboljše tri ureditve oziroma asanacije se nagradijo v higijenskih potrebščinah v vrednosti po 3000 Din, 2000 Din in 1000 Din ter diplomo. Prijave sprejema higijenski zavod v Ljubljani do 1. decembra 1928. Po tem roku bo strokovna komisija si ogledala higijenske ureditve tekmovalcev in najzornije nagrađja z razpisanimi nagradami.

—lj JNAD »Jadrana«. Na XVIII. rednem običnem zboru je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednik Radomir Z. Nedeljkovič, cand. iur.; podpredsednik Rihteršič Boris, cand. phil.; tajnik I. Zimmermann Dolf, stud. techn.; tajnik II. Adanič Milan, stud. techn.; tajnik III. Grubič Neač, stud. techn.; Načelnik Vazzaz Vladimir, stud. techn.; čitalničar Maširevič Lazar, stud. techn.; gospodarski Omladič Franjo, stud. iur.; knjižničar I. Puppis Karel, stud. techn.; knjižničar II. Sikošek Dušan, stud. techn. Revizorji: Andrič Filip, stud. techn.; Rupnik Polde, abs. iur.; Babič Mihovil, cand. techn. Načelniki sekcij: kulturno - znanstvena Rihteršič B.; dramska in korčulanska: Ekar D.; zabavna: Sketelj J.; glasbena: Sikošek D.

—lj Danes zvečer ob osmih v Unionu koncert »Ljubljanskega Zvona«! Vstopnice v Matični knjigarni in zvečer pri blagajni v Unionu. Tudi besedila!

Primarij
dr. Pogačnik

ordinira zopet redno. 13369a

—lj Smrtna kosa. Franc Schantel, posredovalec za nakup hiš, znana osebnost v Ljubljani, potomec stare meščanske rodbine, ki je bila včasih zelo imovita, je danes jutraj umrl na kapi v mestnem zavetišču za onemogel v Japljevi ulici 2. Pokolnik je bil sin uglednega ljubljanskega trgovca in hišnega poselnika na Mestnem trgu. Star je bil 62 let.

—ljTKD »Atena« vabi naše žensstvo, da se odzove k pripravi za razstavo »Blazina« Prijave sprejema in daje navodila pisarna »Atena«, Dunajska cesta 1a-V, od 11. do 12. 857-n

—lj Zavitek volne sem našla. Poizve se v upravi Slov. Naroda.

—lj Vsakovrstne trepne čevlje kupite najbolje pri A. Gorše, Stari trg šte. 15. 100-T

Damske plašče

najnovejše s kožuvinno ali brez od 300 do 800 Din; dekliske v velikoti od 2 let dalje od 110 Din naprej; damske Kasha obleke od 240 Din naprej; zimska krila in bluze od 70 Din naprej, kakor tudi damske in otroške barhentoboke — nudi najceneje

F. in I. GORIČAR, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 29.

— Oglejte si razstavo v izložbi! —

Iz Celja

—c Rapalska manifestacija se je vršila v soboto zvečer v veliki dvorani Narodnega doma. Priredila jo je podružnica Jugosl. Matice. Predsednik g. Raiko Salmič je pozdravil zbrano občinstvo in govoril lep spominjski govor. Sledile so pevške točke, deklaracija g. Veluščka »Ujedinjenje« in Ribičeva enodejanka »Dedščina«. Vse točke so lepo izpadle. Bil je lep večer, na katerem smo se spominjali bratov onstran državnih mej.

—c Martinovo v Celju. Sveti Martin je imeniten svetnik. Še bolj imenitna je njegova gos in pa mošt, ki se tisti dan prekrsti v vino. Celjani so temu primerno tudi svetega Martina počastili. »Soča« je v dvorani Sokolskega doma priredila v soboto zvečer Martinovo večer, ki je bil tako množično obiskan, da mnogo gostov v prostrani dvorani skoro ni dobilo več prostora. Večer je bil prav zabaven. — Obrtno društvo je priredilo Martinovo večer v nedeljo zvečer v restavraciji »Zelenega travnika«, ki je istotako dobro uspel. Izven tega pa so Martina častili še v mnogih drugih celjskih in okoliških gostilnah.

Any Ondra

kot pesalka in umetnica na saksofon
bo za Ljubljano prvovrstna atrakcija!

Mlad pustolovec v vlogi zdravnika

V praških bolnicah je deloval »falirani« študent Stampfl, ki se je izdajal za doktorja medicine. — Ko so mu prišli na sled, je odnesel pete.

Praga ima novo senzacijo, katere junak je mlad pustolovec, ki se je izdajal za zdravnika in sicer tako spretno, da je bil nastavljen v nekaterih praških bolnicah, kjer je res opravljal službo zdravnika. Gre za »faliranega« študenta IV. realke Jana Stampfla, ki je star zdaj 22 let. Že v mladih letih je znal imenitno ponarejati dokumente in svoji materi je nosil vedno najboljša izpričevala, dasi je v resnici opetovano padel. Tudi maturitetno izpričevalo je ponarenil. Že kot 14letni deček se je lotil sleparij in uganjal jih je tako spretno, da ga celo kriminalni organi občudujejo. Nedavno se je pojavil v bolnici nekega provincialnega mesta, kjer se je predstavil pod izmišljenim imenom kot doktor medicine in je bil sprejet v službo. Nastopal je zelo samozvestno, občeval je v najboljši družbi in napisal je celo »znanstveno« medicinsko knjigo. Praški založnik je zaupal mlademu zdravniku in je njegovo knjigo založil. Že v subskripciji je vladalo za to delo v zdravniških krogih veliko zanimanje. Nešteti zdravniki so knjigo plačali, prešli je pa seveda niso. Famosni zdravnik je prišel pri neki operaciji v zagato in je bil komčno razkrinkan kot mazač in slepar. V njem so spoznali bivšega realčana Stampfla. Policija ga je aretirala in založnik se je obrisal pod nosom.

Nekaj časa je bil mir pred njim, nankrat se je pa pojavil v neki praški bolnici zanimiv zdravnik. Ordiniral je vedno ponoči in sicer najraje ob asistenci mladih strelčih. Pa tudi za bolnike je skrbel. Ponoči je hodil po sobah, tolažil je bolnike in se informiral, kako se počutijo. Predstavljal se je za dr. Peca in kmalu je postal zelo popularen. Nihče pa ni vedel, na katerem oddelku je nameščen. Bil je na vseh oddelkih in na nobenem. Dolgo mu je šlo delo

srečno od rok, končno se je pa izdal. V bolnici se je izgubil dragocen instrument in preiskava je pokazala, da ga je ukradel dr. Pec. Bolnica je prijavila tatvino policiji, ki pa tatu ni mogla izslediti. Tako je prišla bolnica čez noč ob »zdravnika« in ob mikroskop. Policija je napela vse sile in je slednjič izsledila dr. Peca v seznamu zločincev pod pravim imenom Jan Stampfl.

Do zadnjega mladi slepar ni storil nikomur zalega, izvzemši založnika, ki je utrpel znatno škodo. Te dni se je pa pripetil v neki praški bolnici dogodek, ki bi bil lahko imel težke posledice. V bolnico so pripeljali težko ranjenega nadstražnika Kudela iz Moravske Ostrave, ki ga je ranil neki zločinec na begu. Rana se je vnela, nastalo je zastupljenje krvi. Kudelo so delj časa lečili v Moravski Ostravi, končno so ga pa morali prepeljati v praško bolnico. Tu je našel pri zdravniških vsestransko pomoč do trenutka, ko ga je začel lečiti neki dr. Ohrenstl. Ranjenemu stražniku niti na misel ni prišlo, da ga leči pustolovec, ki se je izdajal za zdravnika. Operacijo je napravil pravi zdravnik, potem je pa dal dozdevni zdravnik stražniku injekcijo in se odločil za transfuzijo krvi. K sreči so bili navzoči zdravniki, ki so nesrečo pravočasno preprečili.

Novi asistent si je dal napraviti elegantne vizitke, na katerih je figuriral kot MUDr. Ohrenstl. S pomočjo teh vizitk je dobival na kredit vse, kar je potreboval. Nekaterim trgovcem se je pa zdelo zadeva sumljiva, informirali so se o mladem zdravniku in zvedeli, da imajo opraviti s sleparjem Stampflom. Takoj so obvestili policijo, toda bilo je že prepozno. Pustolovec je pravočasno odnesel pete. Policija je izdala za njim tiralo.

Radiosignali z neznane planeta

Nedavno se je ves svet zabaval na račun Angleža Robinsona, ki je pošiljal pozdrave svoji astralni ljubici na Marsu na valu 30.000 m, pa ni dobil odgovora. Pač pa so dosegli 11. oktobra zemljo zagonetni signali iz neskončnega svetovja in prestregle so jih mnoge radiopostaje na Norveškem, Švedskem, Holandskem. Znanost ne zna pojasniti tega pojava, ker še ni tako napredovala, da bi mogla ugotoviti, katera nebesna telesa so obljubena in kakšna bitja žive na njih. Zanimivo je, da so bili prestreženi radiovalovi podobni signalom. Strokovnjaki so ugotovili, da prihajajo iz neskončnega svetovja.

Doslej je prevladovalo naziranje, da krožijo radiovalovi samo okrog zemlje in da nikoli ne prodrejo atmosfere. Niti Marcomiji se ni posrečilo prodreti z radiovalovi v najvišje plasti atmosfere. Že nekaj kilometrov nad zemljo so naleleti radiovalovi na nepremagljive ovire in so se vračali v prvotno smer. V oktobru so pa slišale radiopostaje na Holandskem signale oddajne postaje v Eindhovnu in ko so izmerile čas med oddajo in sprejemom, so spoznale, da signali niso mogli tako dolgo bloditi. Bilo je jasno, da prihajajo signali iz ogromne razdalje več milijonov kilometrov. Norveški profesor Strömer, ki se je odlikoval s proučevanjem polarnega sijaja, se je začel zanimati za ta zagonetni pojav in je dognal, da prodirajo radiovalovi tudi najvišje plasti atmosfere, da zapuščajo z neverjetno brzino atmosfero in se širijo v svetovje, od koder se vračajo čez nekaj sekund na zemljo. Radioval prevaži v sekundi 300.000 km. Po številu sekund, ki jih potrebuje signal za povratek na zemljo kot odmev, se vrača iz razdalje 400 milijonov km, torej več nego znaša razdalja Marsa od solca. Kako prodre radiovali atmosfero, je še zagonetka.

Zopet smrtna obsodba pred pariško poroto

Pred dobrimi 14 dnevi je pariška porota obsodila na smrt Slovenko Julko Kurešev, obtožena umora tujega rotno sodišče novo smrtno obsodbo. Tudi to pot je bila na smrt obsodena ženska. Smrtno obsodbe žensk so v Franciji zelo redke in zato vzbujajo splošno pozornost.

Pred porotniki se je zagovarjala že priletna Emilija David, ki je bila, kakor Kruševa, obtožena umora tujega otroka. Davidova je stara devica. Stanovala je v predmestni hiši in s sosedji se ni razumela. Sovražljivo so jo vsi, ker je bila čudaške narave, z nikomur ni spregovorila prijazne besede. Samo star maček, ki ji je bil menda vse na svetu, ji je delal družbo. V hiši je bila znana kot »stara čarovnica«.

Sosedi Baude so ji bili trn v peti. Zakaj jih je tako sovražila, ni znano. Zdi se pa, da je bila zavistna mladi Baudejevi, ki je živela v srečnem zakonu. Sovražstvo se je še povečalo, ko so Baudejevi dobili potomca. Stara devica je noč in dan razmišljala, kako bi se sosedom osvetila. In ko je nekega dne zvedela, da je Baudejeva njeno mačko z metlo napadla iz stanovanja, je sklenila osvetiti se.

Nekoga dne je odšel Baude kakor običajno po opravkih, njegova žena je pa odšla na kolodvor čakati sorodnike. Na ta trenutek je prežala Davidova. Neopaženo se je splazila v stanovanje Baudejevih. Vzela je komaj nekaj mesecev staro dete v naročje in mu zamajala z gobo usta. Ko so se rodilci vrnili, so našli svoje dete v groznem položaju. Nesrečni otrok se je davil in zdravnik ni mogel ugotoviti, kaj mu je. Tudi dva druga zdravnika nista mogla dognati, kaj je otroku. Davidova mu je namreč porinila gobo globoko v požiralnik. Dva dni se je ubogo dete borilo s smrtjo, končno je pa podleglo.

Davidova je triumfirala. Pekleni načrt se ji je bil posrečil. Toda že drugi dan so pri obdukciji trupla ugotovili, da se je dete zadušilo. V grlu so našli gobo. Policija je takoj uvedla preiskavo in osumila Davidovo. Ta je pri zaslišanju priznala zločin, motiva pa ni hotela navesti. Pri razpravi je bila cinična in apatična. Občinstvo je bilo zelo ogorčeno nad njenim vedenjem in je hotelo morilko linčati. Psihijatri so dognali, da je obtoženka odgovorna za svoje dejanje in zato je porota izrekla smrtno obsodbo.

Pozor! Filmska diva Pozor!
Any Ondra
bo v Ljubljani igrala saksofon in nastopila kot pesalka!

Morilec Rey je bil bogat

Nedavno bi se bil moral zagovarjati pred francoskim sodiščem Pierre Rey, znan kot drugi francoski Landru, ki je moril ženske, hrepeneče po zakonskem življenju. V ječi je za morilec podlegel prostovoljnemu gladu. Odklanjal je namreč jed in je tako oslabil, da je čez nekaj tednov umrl. Pokopali so ga skrivaj v Marseillu, ker so se oblasti bale, da bi ne prišlo do izgrede, kajti prebivalstvo je bilo silno ogorčeno nad Reyjevim zločinom. Rey je zdaj pokopan, toda njegova afera še ni končana. V neki marseilski banki so namreč našli morilec tajni tresor. Poleg tega je imel Rey v isti banki konto na 120.000 frankov, in neki drugi banki, ki je bila last umorjene Ebelove, pa celo na 600.000 frankov. Omenjena dama je prepisala vse svoje premoženje na njegovo ime. Čez dva dni so jo našli v njeni vili zadavljeno. Kmalu se je izkazalo, da ima tudi ta umor na vesti Rey.

Ebelova je zapustila sorodnike, ki se potegujejo za dedščino. Sorodniki stoji na stališču, da denarja, ki ga je dala njihova sorodnica svojem poznemu morilcu, ne more podedovati morilec, niti njegovi sorodniki. Če bi ne bil Rey umrl, bi niti on, niti njegova deca ne imela pravice do tega denarja. Rey se je namreč v Alžiru oženil in je zapustil tri otroke. Obeta se zanimiv proces, ker je Rey umrl pred sodno obravnavo. Umora Ebelove mu niso mogli dokazati, a proti mrtvim je sodna obravnavo nemogoča. Iz človeškega in pravne stališča je strašno pomisliti, da bi morilecvi sorodniki podedovali denar po njegovi žrtvi. Francoski pravniki se zelo zanimajo, kako bo sodišče odločilo v tej zadevi.

Roger de Beauvoir:

Sužnja

Roman.

— Čuj, Ziana, — je odgovoril dož ves iz sebe, — če so hotele človeške ustnice, ki ne smejo pod nobenim pogojem govoriti, sploh kdaj kršiti molččnost, velja to ta hip za moje ustnice. Toda če ima tvoja duša količkaj usmiljenja z menoj, nikar me ne vprašuj. Med nama je grozna tajna. Boj se uganiti jo, Ziana. In če bi ti prišla na misel slutnja resnice, izbi si jo iz glave in prosí boga, drago dete, da zgosti temo, ki krije najino čisto in tajno priateljstvo!

— O, nadaljujte, vaš glas mi zveni v ušesih kakor najslajša melodija.

— Ti ne veš, kako te ljubim. Pod masko, ki mi je edina zaščitnica, sem nešteto krat zrl smrti iz oči v oči. Često

sem vstajal v dežju in snegu, vzel sem plašč, da bi te videl samo za hip in da bi odnesel domov rože, katerih so se dotaknili tvoji lasje. Glej, tu so, zlomljene kakor ti.

Alessandro je odprl šatullo in pokazal Ziani šop velih, suhih rož.

Dekle še ni vedelo, kaj jo veže s tem možem. Otožno je zrl na rože. Dožev obraz je bil ta čas tako lep in plemenit, da jo je vlekla k Alessandru nepremagljiva simpatija. Zadostovalo je nekaj trenutkov, da je dobil tak vpliv na Ziano, kakršnega ni imel nikoli Ottale in celo Taddeo ne. Dož se je zdel Ziani junak iz onih ginljivih povork, ki jih je često videla v Benetkah. Zrla je nanj z občudovanjem in svetlim strahom. Ljubezen ali slava bi si ne mogla izbrati lepšega čela, nego je bilo njegovo, da posadi nanj svojo krono. Toda čelo beneškega vladarja je razorala bolest in solze so mu tekale po licih.

— Očividno sta v njem dva človeka, — je šepetala Ziana, — eden, ki me na-

vdaja s pogumom, in drugi, ki me navdaja s spoštovanjem. Morda že jutri umrem in spomin na draga prijatelja ostane v mojem srcu do zadnjega zdihljaja. Ottale naju molče gleda. Ubogi oče, čestitljivi starec, često sem ga žalila, dasi je tako dober. Kadar sem pričakovala tega kavalirja, sem po cele ure molčala in nisem videla očeta, kako mu uhaja pogled na kanal, po katerem bi morala pripluti težko pričakovana gondola. Bože moj, kaj pomeni to?

Vsa obupana in prestrašena je Ziana bridko zaplakala, dočim je stal žid kakor vkopan pred dožem.

— Ne plači, Ziana, — je dejal dož in si otrl solze, — ne plači, sreča te čaka.

— Sreča! Kaj morem biti srečna, moj dobri zaščitnik, moj zvesti prijatelj? Ah, zavedam se dobro, da ostanem brez srca, ki mi je bilo edina uteha. Ne bom več slišala glasu, ki bi mi dejal: Ziana, potrpi, vse zveš.

— O, Kriste! — je zašepetal dož in se ozrl ves iz sebe na križanega, — o,

Kriste, ti si trpel! Ziana, — je nadaljeval previdno, da bi se ne izdal. — Ziana, zapusti me morate ... zapusti me jutri. Toda jutri boste zope svobodni, odpotujete iz Benetk, z Ottalom odpotujete.

— Visokost, — je dejala Ziana in sklenila roke, — torej mi ne dovolite, da bi vzela s seboj tajno, ki mi je dražja od svobode? Torej ne bom nikoli vedela, kaj vas veže s siroto, kakršna sem, in čemu je usoda položila moje nesrečno življenje v roke grofice d'Azola? O, ali naj vam povem, kaj čutim ta hip? Glejte tegale starca, ki plače kakor vi in jaz, starca, ki ga ljubim in ki me je vedno učil ljubiti vas. Med vas in njega me je razdelilo utripanje mojega srca, za vas vedno utriplje in po vas hrepeni. O, bože, nekaj mi pravi, da je eden varuh zaklada, ki pripada drugemu. Kako to, da sem kristjanka? Spominjam se tudi zaroke pred oltarjem. Zvečer se obračam med molitvijo od Ottala, pred vami pa molim in zrem

na vas. O, bože moj, — je vzkliknilo dekle in padlo pred križanega na kolena, — govori ti, če mi on, ki ga ljubim, noče izdati tajne!

Zdelo se je, da je Ziana položila v to nenavadno molitev vse sile svoje duše. Drhteč po vsem telesu je čakala, da stori nebo čudež in da pošlje križani svojo besedo kakor blagodejno roso na njeno vroče čelo. Dož jo je gledal, bil je vedno bolj razburjen in razdvojen. Toda Alessandro se je že dolgo pripravil na to strašno borbo. Premagal se je, prijel žida za roko in mu pokazal klečečo Ziano:

— Da, da, drago dete, — je dejal in se obrnil k Ziani, — le vprašaj boga, kaj je pogum in ona čednost, ki je zdaj v nebesih. Morda ti tajni glas pove, da je na svetu trpljenje, ki presega človeške moči, da so žrtve, ki molče in se ne trkajo na prsa, da so duše, obsojene že vnaprej gledati, kako jim je usoda ugrabila večji del radosti in največjega zaklada.

Prva in najstarejša tvrdka s klavirji A. Fiedler & Sohn

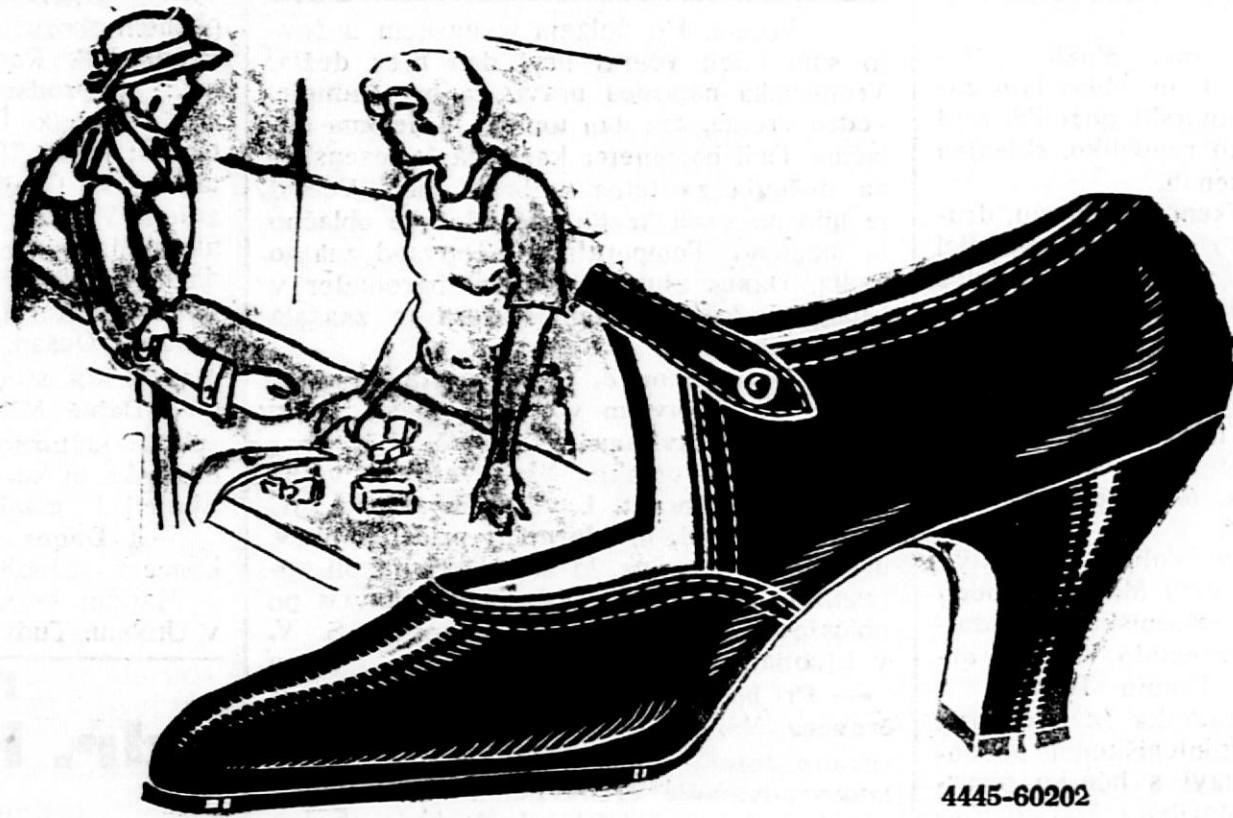
Gradeo (Stajerska), Bismarckplatz 2.

Zastopstvo veletrgovk Bösendorfer, Stingl-Originalni, Pallik, Nemetschke-planinov Ltd.

Plačilne ugodnosti tudi za inozemstvo!

IDEALNI ČEVLJI

Doma, pri delu ali v pisarni so naši čevlji iz baržuna in lastina

Prijeten počutek Vam nudi samo ta čevlji, ker Vaše noge pri vsakem gibanju obvaruje pred utrujenostjo.

DAME! Nosite doma, pri delu in v pisarni samo obutev iz baržuna in lastina, ki jo še nadalje prodajamo po DIN 89-

Ata

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu naznanjam preselitev svoje delavnice za izdelovanje perila iz palače Kreditne banke na

KONGRESNI TRG št. 3.

Obenem se priporočam cenjenim odjemalcem za nadaljna naročila. AMALIJA ZORČIČ.

Specijalna tovarna strojev za obdelavo lesa KLEIN & STIEFEL v Fuldi

Zastopnik:

Peter Angelo, Ljubljana

Gledališka ulica, 4/1.

Specijaliteta: mizarski in kolarski stroji posamezni in v vsaki kombinaciji z vdelanimi elektromotorji (pogon brez jermena) kakor tudi vsi stroji za jermenski pogon.

Dolgotrajen kredit brez menične podlage. Zahtevajte ponudbo ali brezplačni obisk zastopnika.

Zidni reklamni koledarji za leto 1929

z blokom in tiskom.

Razglednice za Božič in Novo leto. Papirnato božično blago.

Nakit za božično drevesce

vse v bogati izbiri pri tt.

Rudolf Polaček, Zagreb, Jurišićeva ul. 24.

Veletrgovina s papirjem, založba razglednic in koledarjev.

Zahtevajte cenik!

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja ob izgubi naše nepozabne, drage hčerke, sestre, tetke in sva-kinje, gospodične

Fini Klemenčič

za poklonjeno krasno cvetje in vence, kakor tudi vsem onim, ki so našo preblogo pokojnico v tako častnem številu spremili k večnemu počitku, se prav srčno zahvaljujemo.

V LJUBLJANI, dne 10. novembra 1928.

Rodbina Klemenčič.

Žaganje drv

z motorno žago. Uran Franc, Vilharjeva cesta. Telefon 23-20, 16-T

Trčani med

cvetlični, vsako količino, po dnevnim cenam kupuje Čebelarica zadru- ga Zagreb, Palmotičeva ulica št. B. 2175

Stanovanje

dveh sob, kuhinje in priključni kšcem v novi ali stari hiši. Plačam za pol leta naprej. Ponudbe na upravo tega lista pod »Stanovanje 2152«.

Gospodična

s prakso, vajena vseh pisarniških del, išče službo, gre tudi za blagajničarko. Ponudbe na upravo tega lista pod »Stano 2151«.

Pozor, vinski trgovci! Oddam GOSTILNO za točenje vina proti mali odškodnini pri litru. Naslov pove uprava »Slov. Narodna«. 2167

Aparat za varenje kovin

kupim. Jos. Otorepec. Za Gradom št. 9. 2172

Šivilja

dobro izurjena za obleke in perilo, išče službo v damskem salonu event. gre v trgovino. Ponudbe na upravo tega lista pod »Šivilja 2145«.

upravlja se izvršujejo točno in solidno.

MR. BAHOVEC

prenavlja, čisti in osve- žuje kri, izboljša slabo prebavo, slabotno delo- vanje čreves, napihova- vanje, obolenja mokračne kisline, letar, žolca in žolčni kamen. Vzpodbuja apetit pri arteriosklerozii — »PLANINKA« čaj je pristen v plombiranih pa- ketih po Din 20. — s na- pisom proizvajalca: LEKARNA BAHOVEC, Ljubljana, Kongresni trg. (Dobri se v vseh lekarnah)

Komercijalna banka d. d.

Podružnica LJUBLJANA, Mestni trg št. 5

Afilijacija Banke čehoslovaških legij, Praga

Obavlja vse bančne posle najkulantnejše, sprejema vloge na tekoči račun in na hranilne knjižice. Pooblaščen prodajalec srečk državne loterije. Prodaja drž. srečk na obroke. Prodaja in nakup deviz in valut.

Brzljavni naslov: Komerbanka — Telefon: 2005.

Pošt. hran. rač. št. 13.320